

BİA PROJESİ YOL ALIYOR

Türkiye, medyanın gündelik toplumsal hayatla sarsıcı karşılaşmasını yaşıyor. Radyo televizyon tekelinin resmi kurumdan çıkarılmasına alışmadan başdöndürücü bir hızla medya alanında ulusal ve yerel düzeyde büyük bir açılım sağlandı. Ancak bu açılım kendi içinde çelişmeler yumağını da taşıyordu. Bir yanda geniş birer iktisadi, ticari ilişkiler ağının ayrılmaz parçası olan tekeller oluşurken, öte yanda bu sürecin akışının gölgesinde ve daha cılız olanaklarla yerel medya odakları oluştu. Halkın özgür haber alma hakkının kısıtlanmasına yol açan tekelleşme yerel yayıncılığı da sınırlandıran işlev yüklendi.

Ancak bilgi tekelinin yarattığı kıskaç, geniş kesimlere dayatılan yavan bir 'seç beğen al sergisi ve "al birini vur ötekine" aymazlığının ifadesi olarak karşımızda. RTÜK gibi düzenleyici kurumlar bu bilgi tekelinin önlenmesi için adımlar atmak yerine yapısı ve misyonu gereği merkezi/ bürokratik bir sansür kurulu işlevine dönüştü. Toplumsal muhalefetin eleştirel çerçevesi ancak medyatik imgelemin filtresinden geçerek kurgusal ve temel iletilerinden koparılmış bir yanılmalara serisine dönüştürülüyordu. Egemen kültürel değerler sistemi siyasetten sanata, dinsel ve etnik dokudan, gündelik toplumsal hayatın bütün boyutlarına dair yerli bir "anlam dünyası" inşa ediliyordu. Sözün etkisi ve yazının gücü ancak egemen iktisadi sosyal konseptin "alacakaranlık kuşağı" için üretilmekteydi.

Bu yüzden "Bağımsız İletişim Ağı" dışlanı anlamaya, görmezden gelineni görünür kılma, yerel düzeyde ve yetersiz olana bir dayanışma ağı kurma noktasında özgüveni esas alan bir seçenek olarak ortaya çıktı.

Yerel medyanın sorunlarının, taleplerinin ve örgütlenme olanaklarının araştırılması için ilk çalışmalar yaz-1996 döneminde TMMOB Yönetim Kurulu ve IPS İletişim Vakfı tarafından düzenlenen toplantılarda ele alındı. Yerel medya üzerine hazırlanan rapor TMMOB

yönetim kuruluna sunuldu. 28 Ekim 1996 tarihinde yapılan toplantıda araştırma çalışmasının IPS İletişim Vakfı ile birlikte yapılması kararı alındı. Projenin geniş bir sivil toplum desteğine kavuşturulması için meslek birlikleri platformuna taşındı. Ocak-1997'de TTB projesine katılmayı kararlaştırdı.

Heinrich Böll Vakfı tarafından mali açıdan desteklenen Bağımsız İletişim Ağı Projesi zorunlu bir evre olarak, Aralık-1996; Ocak 1997 arasında yerel medyanın genel çizgilerini saptamak amacıyla envanter çalışmasını gerçekleştirdi. Şubat/Mart 1997 döneminde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, G. Antep, Ş. Urfa ve Ordu'da yerel medya temsilcileri ile bölge toplantıları yapıldı. Bu bölge toplantılarında 50 medya temsilcisi ile bağlantı kuruldu. 6 Nisan 1997 tarihinde bölge temsilcileri ile Ankara'da yapılan toplantıda yerel medya temsilcilerinin egemen bilgi tekeline karşı alternatif BİA'nın kurulmasını dile getiren deklarasyon hazırlandı. Deklarasyonda;

"Türkiye'de egemen olan haber ve yayın yapısı ve kurumların halkın özgür haber alma hakkını kısıtlamakta ve yerel yayıncılığın gelişimini sekteye uğratmaktadır" tespiti yer aldı. Bağımsız İletişim Ağı'nın amacı yerel medyanın ulusal radyo, tv ve gazetelere tanınan hak ve olanaklara erişebilmesinin önündeki engellerin giderilmesi olarak tanımlanıyordu. Bu yönetime bağlı olarak varolan haber ve yayın tekeline kendi ürünleriyle alternatif oluşturma hedefi vurgulandı. BİA, yerel yayıncılığın uluslararası haber ve yayın normları temelinde yeniden yapılandırılmasını öngörüyordu. Böylelikle yerel medya temsilcileri verili yetersizliklerin kendileriyle ilgili kısmına dönüştürücü bir etkide bulunmayı amaçlıyorlardı. Ortak eğitim teknolojik bilgilenme olanaklarının herkes için erişilebilir kılınmasının altı çizilerek "aynı sorunlarla karşı karşıya kalan ve aynı amaçları paylaşan Türkiye'nin imza koyduğu

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Yayın Birliği ilkeleri ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi doğrultusunda yayın yapan bütün kuruluşlar ve bu ilkeleri paylaşan bütün bireysel haberlencileri üretim temelinde bir araya getirmeyi, mesleki işbirliği ve dayanışmayı pekiştirmeyi hedefliyordu.

3-4 Mayıs tarihinde yapılan konferansa kadar çeşitli illerden 90 kadar yerel medya kuruluşu tarafından imzalandı. 3-4 Mayıs 1997 tarihlerinde ise Ankara'da ulusal yerel medya konferansı toplandı. Toplantıya ilgili akademisyenler ve yabancı konuklarla 100'e yakın yerel medya temsilcisi katıldı.

Geçici Kolaylaştırıcı Kurul, Kuruluş Konferansını Hazırlıyor

Aralarında TMMOB adına Yürütme Kurulu Üyesi Naci Temeltaş, IPS İletişim Vakfından proje yürütücüsü gazeteci, IPS İletişim Vakfı üyesi Ertuğrul Kürkçü, gazeteci Nadire Mater, İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Sevda Alankuş Kural'ın yer aldığı Geçici Kolaylaştırıcı Kurulda çok sayıda yerel medya temsilcisi görev alıyor. BİA Kuruluş Konferansı hazırlıklarını sürdürüyor. Elektrik Mühendisliği dergisi çalışmaları yakından izlemekle birlikte TMMOB kanalıyla sürece aktif katkıda bulunmaya yönelik bir çalışma grubunu yayın kurulunun gündemine almış bulunuyor.

Enerjide Toz Duman: Yabana Sermaye İsrarlı, Bakanlık Çıkmazda, EMO Sorguluyor

Doğan Grubu tarafından yayınlanmakta olan Capital Dergisi 12-13 Mart tarihleri arasında bir Enerji Zirvesi düzenledi. Enerji Zirvesi'97 başlıklı toplantı Doğan Holding, Ak Enerji, Ege Seramik ve GE Power Systems sponsorluğunda gerçekleşti. Toplantı programında Refahyol hükümetinin temsilcileri ve enerji bürokrasisi öncelikli konuşmacılar olarak ilan edilmişti. Ancak toplantıya ne Başbakan, ne Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ne de Müsteşar ve Genel Müdür düzeyinde hiç kimse katılmamıştı. Özel sektör

ile hükümet arasında bir çöpçatanlık çabası bu bakımdan gerçekleşemedi. Toplantının dikkat çekici yönü ise enerji sektöründe Refahyol tarafından gerçekleştirilmesi amaçlanan özelleştirmelerin tabii yerli ve yabancı sermaye grupları tam tekmil hazır bulunmaktaydılar.

E n e r j i Bakanlığının Yap İşlet Çıkmazı

Toplantı ilginç bir zaman diliminde yapılmıştı. Yabancı sermayenin iştahını kabartan Yap-İşlet Modeli Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ihalesi yapılarak, özelleştirme sürecinde Türkiye'nin yabancı sermayenin yörüngesine girdiği anlatılmak isteniyordu. Ancak ne çare kader Yap-İşlet Modeli'nin ekonomik, hukusal ve teknik dayanakları yoktu.

Elektrik Mühendisleri Odası hiç bir hukusal dayanağı olmayan Yİ Modeli'nin Türkiye'de yürütülemeyeceğini çok önceden açıklamıştı. Ancak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı artık kabak tadı veren "karanlıkta kalacağız" tekerlemesi eşliğinde bu ihaleyi yapmaya kalkıştı. EMO'nun bütün uyanlarına karşın ihale süreci işletildi. EMO Danıştay'a yaptığı başvuruda, bu ihalelerin Anayasaya, yürürlükteki yasal düzenlemelere ve her şeyden önemlisi ülkenin temel önceliklerine aykırı olduğunu dile getirdi. Bakanlık yetkilileri ise Yİ Modeli'nin Türkiye açısından kritik bir önem taşıdığını ve adeta her derde deva olduğunu

^kp-işlete {Danıştay idarbesi

Hükümetin enerji sektörüne yap-İşlet modeli için yargıda! son umudu da bitti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Danıştay 10. Dairesi'nin verdiği yürütmeyi durdurma kararına yaptığı itiraz, İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nda reddedildi.

Nafiz Kaya

Ankara - Hükümetin enerji sektöründe yap-İşlet modelinin uygulanabilmesi için yargıdaki son umudu da bitti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Danıştay 10. Dairesi tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararına yaptığı itiraz, İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nda oybirliği ile reddedildi.

Bakanlığın son güne kadar kendilerine "Bakan Danıştay ile görüşüyor. İhtimale göre ne kadar önemi olduğunu Danıştay'ın edilecek, tüzden büyük ihtimale yürütmeyi durdurma kararını almamak" dediğini bildirten firma temsilcileri, karar tepkisi karşılıklı olarak bakanlığın kendilerine verdiği güvenin boşa çıktığını bellettiler.

Yap-İşlet modeli ile geçtiğimiz günlerde fiyat teklifleri alınan Sermayesi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na katılan bir yabancı firma temsilcisi şunları söyledi:

"Danıştay'ın kararı hayretle karşıyoruz. Değeri 5 milyar dolar bulan ihalede teklifler açıklandı, tüm firmaların birbirlerinin fiyatlarını biliyor, bu yüzden ihale yenilenirse hiçbir anlamı kalmayacak. Set kararından sonra yapılacak uluslararası ihaleler için de çok

Enerji için ciddi uyarı

BU bilette
rtibaydım, Capital
Ders'iniener
apresini siza için
tdüm. Ankara
terime na-ar*ti
irhalde. Ankara'ya
basar bismaz inp
arına. Çeşitli
kayrısız en bencül
abzodan bir olan
a; soruzna müb
pakti, gesele
ruaların yapımı
usude görü
eşliğinde Zirve
sası yatarımların
Türkiye ile ilgili
baklelırl ve Türk
şların soru
ma ystetile
lar için. Ama bu
komuda yabancılar
liHınıJitna? "Uçayıkta gncit
ektiklerini sohbetlerinde sıkı
getirerek dert yanyorlardı. Zirve
tabian, tel sektör temsilcileri
Türkiye'de yasal düzenlemelerin
deği. Gözlemleri öle getiren
genel yap-ışlet-davret
Uçm Serinatt hukuk
emaEİlmiyalıkon»undin ve
ÖlkrinoUjındandıyandıar:
Orduz adına
vatanınarı söyleyen Mehmet Çiftçi de
ayrısızla bu konuda çok gıssal
özelleşt. Çiftçi, "511 milyarlarca
dolart* yatımlardan bahsediyorsa çözüm bulunacağını belirsiz okhjuunu
nuz. Bunlar, planlar ken enerjinin bir
kamu hizmeti olduğunu unutuyor taUmlar için verdi" aksam
mussuz? Türkiye'deki yasal yemeginde yabancı yatıoimolan kendi
dfasıksınderden haberdar ae*!

öne sürmektey-
diler. Ancak
Danıştay 10.
Dairesi EMO'nun
başvurusunu
yerinde bularak
19 Şubat'ta Yİ
Modeli'ne yürüt-
meyi durdurma
karan verdi.

Dönemin Enerji Bakanı Kutan İhalede önce belli olan bu

Karara rağmen ihale etti. Ortada bir

mahkeme karar varken ve ihalenin açık hukuka aykırılıklar herkesin bilgisi dahilindeyken Bakanlık bürokrasisi yürütmeyi durdurma kararının önemli olmadığını, yaptıkları itiraz sonucu İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun durumu düzelteceğini, "yap işlete geçit vereceğini" ısrarla açıkladı. "Bakan Danıştay'la görüşüyor, bu modelin ekonomi için ne kadar önemli olduğuna Danıştay'ı ikna edecek, göreceksiniz yürütmeyi durdurma kararını geri alınacak" yolundaki açıklamalar bütün günlük gazetelerde yer aldı. Ancak İdari Dava Daireleri Genel Kurulu da karar onaylayınca Bakanlık yabancı sermaye karşısında ciddi bir çıkmaza sürüklendi.

Capital Enerji Zirvesi Yİ'de iptal bozgununun yaşandığı bir dönemde toplanmıştı. Yabancı firma temsilcilerinin "değeri 5 milyon dolar bulan ihalede teklifler açıklandığı, tüm firmalar birbirlerinin fiyatlarını biliyor, bu yüzden ihale yenilenirse hiç bir anlamı kalmayacak, Bakanlığa olan güven sarsıldı. Yargı engelini aşın. Uluslararası tahkim süreci işletilsin. Kamu hizmeti tanımını anayasal bir engel yaratıyor" dayatmalarına hangi siyasal ve ticari hesaplara verildiği tartışmalı sözlerin Bakanlığın Capital Enerji Zirvesine katılmayışında etkili olduğu anlaşılıyor.

Enerji Zirvesinin dikkat çekici başka bir yönü ise, toplantının özellikle iki temel başlık altında şekillenmiş olmasıydı. Birincisi "özel sektörün elektrik üretimine katkısı", ikincisi "elektrik tesisleri yatırımında finansman modelleri ve yabancı sermaye". Zirvenin oturumları itibarıyla en çok ilgi çekenleride bu başlıklar altında toplanıyordu. Zirve süresi boyunca Elektrik Mühendisliği Dergisi tartışmaları yakından izledi. Kamu hizmeti ve kamu yararından yaşanan toz duman ortamını EMO'nun neden eleştirdiğini ifade etti. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Asım Rasan "Enerjinin verimliliği ve yönetimine ilişkin yaptığı konuşmada, TEK'ten TEAŞ'a geçiş operasyonunun bürokratik felç noktalarını gündeme getirdi. Zirve esas olarak işletme haklarının devri yoluyla üretim ve dağıtım birimlerini almak isteyen sermaye gruplarının yasadan ve bürokrasiden gelen engellerin aşılması için örgütlenme kararıyla sonuçlandı. Sermaye enerji alanında güç birliği yaparak çıkmış bulunuyor

Dergimizin 403. sayısında "enerjide özelleştirme olgusu farklı boyutlarıyla ele alınarak güncel gelişmeler ve yeni kurulan ANASOL-D hükümetinin öncelikleri açısından değerlendirilecek.

Nükleer Karteller Değil Halk Karâr Verecek

" Türkmen yurduna bir Türkoğlu Türk olarak geldim. Ama siz beni değil de hristiyanları alkışlıyorsunuz."8 Haziranda Akkuyu'da yapılan toplantıda böyle diyordu Lütfi Sancı. (TEAŞ Nükleer Santraller Dairesi Başkan Yardımcısı.) Arkasında CANDU'nun nükleer santral maketi. Büyükeceli halkı onca yoksul-

Danıştay, Yap-İşlet'e kırmızı kart gösterdi

DANIŞTAY 10. Dairesi 10. Dairesi Kayınaldar Bakanlık'tan yaptığı
sonra Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu da hükümetin 'yap-ışlet' modeliyle elektrik antrah kurmasına tamun kart gösterdi
Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu, bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının 'yürürlükte' Bini HüA
iürangörtsensk karara ba'adı. Kurul, Yet'karan verdi Genel Kurul karar, •yürülmeyi durdurma' kararın kesinleşmesi «niamm. geldiği için, Enerji Bakanlığın santral ihaleleri Tehlikeye girdi Danıştay 10. Dairesi, i ? ? ? ? ? n * j , , « . . .

luğun ortasında hayatına düşürülen nükleer gölgesinin "bürokrat çehresi" inandırıcılık sorunuyla karşılaşınca "milli duygulardan" medet umarak, uluslararası kartellerin savunusuna girişiyordu. Akkuyuya kadar gözden irak tutulan bilgileri vermek için gelen Avusturyalı ve Alman bilimciler ise kendi ülkelerinin nükleer programdan vazgeçiş gerekçelerini yalın ve somut olgular

Nükleer lobi faaliyetlerine TMMOB'den tepki

EMO'dan 'resmi yalanlar'a karşı 'sivil gerçekler'

• Son zamanlarda artarak yürütülen nükleer enerji lobisine'ncarsı sivil kuruluşlar tepki göstermeye başladı. Uzmanlar Türkiye'nin bir nükleer bataklığa sürüklenmeye çalışıldığını dikkat çekerek "Dünya nükleer enerjiyi bırakırken, Türkiye

72 "Nükleer enerjiye resmi nadir kartellerden biri" durumuna getirildi" denildi.

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su)-Türk Mühendis "m Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı" Yavuz Önen, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın desteğiyle son aylarda çalışmalarını yoğunlaştıran nükleer lobyeye tepki gösterdi. TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Asım Rasan da Türkiye'nin, yüklü siyasal gündeminin toz dumanağında nükleer bataklığa sürüklendiğini söyledi.

TMMOB-EMO, "Nükleer EMO'nun beslediği resmi yalanları açığa çıkarmak" sloganıyla dün "Enerji FUttUo" ve NÖldece Sanmular konulu bir toplantı düzenledi. Toplantının açış konuşmasını yapan Önen, "Dünya nükleer enerjiyi bırakırken, Türkiye'nin nükleer enerjiye heves-nadir ülkelerden biri durumuna getirildi" dedi. Kamu kur-

uluşlarının nükleer-sanmı pazarla-paya :SHUm, »banca (çkellerin programınılerduinima gspit'ni vurgulayan Önen, "Nükleer enerjinin gerekli olup olmadığına yabancı«rteller değil, halk karar verecektir" diye konuştu.

EMO Başkanı Rasan, «Enerji ve İWJU Kaynaklar Bakanlığı, Türldye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) gibi kunnıjar kamuoyunu bügilendirmek adı aranda medyayı ve halkımızı nükleer lobinin çıkartan doğrultusunda yönlendirmek için çaba harcamaktadır» dedi.

Prof. Dr. Hayrettin Kılıç, kuzey ülkelerinde işsiz kalan nükleer te-kellerinin Türkiye'ye girmeye çalıştıklarını belirterek, "Türkiye nükleer yakıtı açandan da dışa bağımlı bir ülke durumuna düşürülecek" dedi.

Santrallar Konulu forum düzenledi. Çernobil kazasının 11. yıldönümünde Akkuyu üzerindeki nükleer gölgeye dikkat çekmek amacıyla düzenlenen foruma çeşitli alanlardan bilimciler katıldı. Geniş bir katılımın olduğu forumun ardından 27 Nisanda Büyükeceli Beldesine gidildi. Amaç halkla nükleer enerji tercihinin arkaplanı üzerine konuşmaktı. Ancak Belediye başkanı, bu güne değin nükleer enerjiye karşı olarak tanınan biri, birden bire resmi yetkiler ve Candu'nun gezi programının cazibesinden veya şaibesinden hızlı bir nükleerci haline gelmişti. Belediyeye ait düğün salonuna halktan kimseyi çağırılmaksızın gelenleri nükleer savunular yok diye salondan çıkaracak denli pervasız bir tutum almaya kalktı. Ancak köylülerin tepkisi sayesinde bir kahve toplantısı yapılabildi. Her iki tarafında katılacağı bir toplantı sözüyle Büyükeceli 8 Haziran 1997 gününe geldi.

EMO Çernobil kazasının 11. yılı dolayısıyla yaptığı açıklamada: Enerjide yönetim krizine dikkat çekerek, dünya çapında nükleerden vazgeçme eğilimine dikkat çekti. Akkuyu İhalesinin iptali için mücadeleyi yurt çapında sürdüreceğini ve resmi yalanların ardında yatan nükleer kartellerin endüstriyel krizlerini Türkiye üzerinden aşmalarına izin vermeyeceğini açıkladı.

9 Mayıs 1997

EMO Akkuyu Davasına Müdahil

Elektrik Mühendisleri Odası Nükleer Santral İhalesinin iptali için açılan davaya müdahil olarak katılmak için gerekli başvuruyu Adana Bölge İdare Mahkemesine başvurdu. Aynı davaya çok sayıda meslek odası ve çevreci kuruluşta katılıyor.

14 Mayıs 1997

TEAŞ, Nükleer Karteller ile İhale Üzerine Kapalı Toplantıda

TEAŞ firmaların ihale sürecine yönelik sorularını yanıtlamak üzerine toplanıyor. Büyük bir ihale yeterince kamuoyu tarafından tartışılmadan ve hiçbir kurumsal düzenleme yapılmadan alel acele ihaleye çıkarılıyor. 30 Haziran 1997 de yapılması planlanan ihalenin ertelenme olasılığı yeniden gündemde.

15 Mayıs 1997

EMO resmi yalanlara karşı sivil gerçeklere dikkat çeken bir raporun hazırlıklarını

çerçevesinde anlattıkları için Büyükeceli halkı tarafından ayakta alkışlanıyordu. İşte tam bu noktada sözümona milli nükleerci cephenin ileri süreceği hiç bir kartel patentli yalan yaşam ı savunan halk karşısında tutunamayınca neden hristiyanları alkışlıyorsunuz, bizi yuhluyorsunuz." nakaratından medet umuluyordu.

Akkuyu toplantısına nasıl gelindi? Akkuyu halkının hayatı savunarak ayağa kalkış hikayesinden hepimiz öğrenmek zorundayız. Bergama da olduğu gibi... Dünyanın bütün köşelerinde halk ancak nasıl bir dünya sorusuna olduğu gibi kimin için santral sorusuna yanıt verildiği zaman nükleer pazarlamacısı TEAŞ ve TAEK bürokratlarının Akkuyu'da 8 Haziranda aldıkları dersten öğrenmeleri mümkün olacak.

26 Nisan 1997

EMO Çernobil Kazasının 11. Yılında Mersin Akkuyu'da

Elektrik Mühendisleri Odası 26 Nisan 1997de Mersin'de "Akkuyu ve Nükleer

sürdürdüğünü açıkladı. Hürriyet Gazetesi "Nükleer Santral Savaşı" başlığı ile EMO'nun medyayı ve kamuoyunu bilgilendirmek doğrultusunda programını açıkladı.

26-27 Mayıs 1997

TEAŞ, TAEK, UAEA Nükleer Kartel Pazarlamacıları İşbirliği İçinde

"Nükleer Enerji Kamuoyu Bilgilendirme Semineri" eşine az rastlanır bir skandalın izlerini taşıyordu. Toplantıya katılan Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı temsilcileri elektrik süpürgesi pazarlar gibi Nükleer Enerji pazarlamaya yeltendiler. Zaten salonunun girişinde AECL, Westinghouse-Mitsubishi ve NPI (Siemens-Framatome) firmalarının Nükleer Santral maketleri göz kamaştırıcı bir şekilde yer alıyordu. EMO danışmanı Prof. Hayrettin KILIÇ ve diğer katılımcıların yönelttikleri sorular karşısında bunalan UAEA uzmanların pazarlama ezberleri dumura uğradı.

Nükleer enerjiyi "her derde deva" diye gösterme telaşı eleştirel her girişimi görmezden gelmeye çalıştı. Yalnızca TEAŞ ve TAEK çalışanlarının idari tedbirle salona yığıldığı toplantılar düzenleyenler açısından bir fiyaskoyla sonuçlandı. Çünkü kamuoyunu bilgilendirme adı altında TEAŞ ve TAEK çalışanları sıralara doldurulmaya çalışılmıştı. Bu bile bürokratik kör zihniyetin ülkenin geleceğine yönelik kritik konularda karar vermeyeceğinin somut bir örneği idi.

6 Haziran 1997, Resmi Yalanlar-Sivil Gerçekler Toplantısı

Elektrik Mühendisleri Odası medya bilgilendirme toplantılarından ilkinin gerçekleştirdi. Toplantıya TMMOB Başkanı Yavuz Önen, EMO Başkanı M. Asım Rasan ve EMO Danışmanı Prof. Hayrettin Kılıç katıldı. Birinci toplantı raporu basına dağıtıldı.

7 Haziran 1997, Uluslararası Nükleer Enerji Sempozyumu

Türk Fizikçiler Derneği İstanbul Şubesi ve İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

tarafından düzenlenen toplantıya EMO destekleyen kuruluş olarak katıldı. Mersin'de yapılan toplantı her iki tarafın tezlerinin bir

kez daha gün ışığına çıkmasına olanak verdi. (Toplantıyla ilgili ayrıntılı bilgiler Elektrik Mühendisliği Dergisi'nin 403. sayısında yer

73

8 Haziran 1997, Akkuyu Toplantısı

Halkın geniş katılımının olduğu toplantı nükleere karşı bir gösteriye dönüştü. TEAŞ ve TAEK bürokratlarının yukarıda belirttiğimiz yaklaşımları tepkiyi daha da arttırdı. Büyükeceli Belediye Başkanı halkın protestosu üzerine toplantıyı terk etmek zorunda kaldı. Kendilerini halkın yaşamı hakkında karar vermeye yetkili, halkı ise yönlendirilmesi gerekenler olarak gören zihniyet halka rağmen bir şey yapılamayacağını Akkuyu'dan öğrenmiş olmalı.

SİMSANIM? CUMARTESİ

ECONOMY
EKONOMİ

Hükümetin, enerji üretimini özele devrederek 3.5 milyar dolar elde etme beklentisi yargıya takıldı

Enerji politikası iflas etti

ANKARA (Cumhuriyet Halkın - Hürriyet) SSKHAK RP konularını -yükü lamba biletleri, enerji ücretleri ve diğer konular. Enerji Bakanlığı Devlet Politikası (11-11-11) Anayasa Madde 103'de Halkın Enerjiyi Döndürmekten Yararlanabileceği Kapsamında Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar.

ANKARA (Cumhuriyet Halkın - Hürriyet) SSKHAK RP konularını -yükü lamba biletleri, enerji ücretleri ve diğer konular. Enerji Bakanlığı Devlet Politikası (11-11-11) Anayasa Madde 103'de Halkın Enerjiyi Döndürmekten Yararlanabileceği Kapsamında Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar.

ANKARA (Cumhuriyet Halkın - Hürriyet) SSKHAK RP konularını -yükü lamba biletleri, enerji ücretleri ve diğer konular. Enerji Bakanlığı Devlet Politikası (11-11-11) Anayasa Madde 103'de Halkın Enerjiyi Döndürmekten Yararlanabileceği Kapsamında Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar.

ANKARA (Cumhuriyet Halkın - Hürriyet) SSKHAK RP konularını -yükü lamba biletleri, enerji ücretleri ve diğer konular. Enerji Bakanlığı Devlet Politikası (11-11-11) Anayasa Madde 103'de Halkın Enerjiyi Döndürmekten Yararlanabileceği Kapsamında Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar.

ANKARA (Cumhuriyet Halkın - Hürriyet) SSKHAK RP konularını -yükü lamba biletleri, enerji ücretleri ve diğer konular. Enerji Bakanlığı Devlet Politikası (11-11-11) Anayasa Madde 103'de Halkın Enerjiyi Döndürmekten Yararlanabileceği Kapsamında Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar. Enerji Bakanlığı Enerji Üretimini Döndürmekle İlgili Kararlar.

Özelleştirme Karşıtı Platform: Kuşatma Yanlıyor

5 Temmuz 1997 tarihinde Ankara'da toplanan Özelleştirme Karşıtı Platform'a sunulan ve sekreteryaya adına EMO tarafından hazırlanan gündem önerisine yer veriyoruz. Özelleştirme Karşıtı Platform gündemi oluşturmak ve geleceği kurmak doğrultusunda kollektif bir iradeyi açığa çıkarmaya hazırlanıyor.

1. Niçin özelleştirme Karşıtı Platform

1985'den bu yana sürdürülegelen özelleştirme etrafındaki operasyon esas olarak sosyal hukuk devletinin temellerini tasfiye etmek, kamu hizmeti ve kamu yararı düşüncesini ortadan kaldırmak amacındaydı. Kamu mülkiyeti, kamu işletmeciliği, kamu yönetimi ve bütün olarak kamu alanı dünya bankasının ve IMF'nin ticarileştirme sürecinin içinde yeniden tanımlanmaya kalkışıldı. Özel sektörün ve yabancı sermayenin beklentilerine uygun bir yağma süreci bir yağma programı oluşturulmaya çalışıldı. özelleştirmenin Türkiye'deki kısa tarihi yolsuzluklar, usulsüzlükler ve işten çıkarmalarla içice gelişti.

2. özelleştirme Karşıtı Platformun örgütsel Bileşenleri

Özelleştirme Karşı Platform'un bileşimini oluşturan örgütler ilk toplantılarını 30.05.1997 günü Genel-İş Sendikası Genel Merkezinde gerçekleştirdiler. Bu toplantıya KESK'e bağlı sendikalardan Eğitim-Sen, Tüm-Bel-Sen, Enerji-Yapı Yol Sen, Haber-Sen, Maden-Sen, Genel Sanayi-Sen, Tüm Banka-Sen, Tüm Sosyal-Sen, Türk-İş'e bağlı T.Maden-İş, DİSK'e bağlı sendikalardan Bank-Sen, TMMOB'a bağlı Elektrik Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ayrıca TTB ve siyasi partilerden Emegın Partisi, İşçi Partisi, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi, Demokrasi ve Barış Partisi bunların yanısıra KİGEM, T.Hemşireler Derneği, Tüketici Hakları Derneği katılmışlar, ÖDP ve HADEP ise bu ilk toplantıya mazeretleri nedeniyle

katılmadıklarını fakat bundan sonraki toplantılara katılacaklarını belirtmişlerdir.

Bu ilk toplantı sonucunda çağrı yapılamayan diğer tüzel kişiliklerin de katılımını sağlayarak daha geniş çaplı bir platformun oluşturulması ve platforma bir sekreteryaya seçilmesi genel kabul görmüştür. Sekreteryaya Elektrik Mühendisleri Odası, Enerji-Yapı Yol Sen, Maden-Sen, Haber-Sen, ve Petrol-İş tüzel kişiliklerinden oluşmuştur.

I.Özelleştirme Karşıtı Platformun Temel Öncelikleri

Özelleştirme Karşıtı Platform ülkemizin küresel sömürgecilik kısılcına sürüklenerek yağmaya tabi kılınmasına karşı çıkmayı bir ortak payda olarak tespit etmektedir.

Dünyayı eşitsizlikler temelinde kutuplaşmaya sürükleyen tekelleşmenin ortaya çıkardığı 'kalkınmada, büyüme ve zenginliğin paylaşılmasında eşitsizlik dayatmasının somut bir tezahürü olan özelleştirmeyi sihirli değnek' olarak gösteren neo-liberal politikaların gündelik hayata yansıma pratiklerini eylemli bir güç birliği içinde teşhir etmeyi gündemine almaktadır.

Platform, emek yanlısı politikaların hayata geçirilmesi doğrultusunda etkin bir güçbirliğini çok boyutlu bir program çerçevesinde gerçekleştirmeyi gündemine almaktadır.

Küreselleşme efsanesinin uluslararası eşitsizliği derinleştiren , gelişmiş kapitalist ülkeler lehine bir kaynak aktarımın esas alan boyutunu en geniş kesimin gündemine getirmeyi öncelikli bir görev olarak benimsemektedir,

Özelleştirme Karşıtı Platform,

Türkiyenin yönetim kademelerine hakim olan zihniyetin

Türkiye halkını ağır bir dış borç yükü altına sokan yanlış politikaların sorumluları olarak teşhir edilmelerinin kaçınılmaz bir sorumluluk olduğunu tespit etmektedir.

Sermayeyi vergilendirmek yerine kamu harcamalarını kısarak sosyal devleti tasfiyeye yönelmesinin yanlışlığını uygulamalar çerçevesinde gündeme getirmeyi ve ekonomik

sosyal haklar konseptini geliştirmeyi savunmaktadır.

Ülkemizi yöneten bütün hükümetlerin Dünya Bankası ve IMF gibi kuruluşların yapısal uyum ve istikrar politikalarına biat eden, emekçilerin talep ve önerilerine kulak tıkayan yüzünü milyonlar nezdinde açığa çıkarmanın demokratikleşme açısından önemini altını çizen platform, Ülkemiz gerçeklerine yabancılaşmış, bağımsız politika geliştirme yeteneğini yitirmiş, güzel ülkemizi yağma sofrasına çeviren siyasal karar mekanizmalarının, bunlarla kader birliği içindeki bürokratik aygıtın hesap vermesinin kaçınılmaz hale geldiğini görmektedir. .

İdeolojik ve kavramsal düzeyde deformasyon özellikle kamu kavramı etrafında yaşanmaktadır. Kamu Hizmeti içerik kaybına uğratılarak ticarileştirilmekte, stratejik öneme haiz enerji ve iletişim sektörleri pazar reflekslerine açılarak kamusal yarar düşüncesi tahrip edilmekte, eğitim ve sağlık alanında vahşi bir kapitalist retorik ve eylem el çabukluğuyla gündelik hayata yansıtılmaktadır. Kamu işletmeciliği kavramı adeta bütün kötülüklerin kaynağı olarak gösterilmektedir. KiT'lerin ülkemiz için taşıdığı tarihsel sorumluluk ve üstlendikleri rol görmezden gelinmektedir. Kamu yönetiminin etkin ve verimli bir yapıya kavuşturulması gündeme dahi getirilmeksizin özelleştirme yoluna gidilmektedir. Özelleştirme Karşıtı Platform özelleştirme adı altında kaynak aktarımını esas alan bu uygulamaların kısa tarihinin işsizlik, yağma ve yolsuzluk getirdiğini halkımıza ulaştırmayı ertelemeyen bir görev olarak görmektedir.

Özelleştirme Karşıtı Platform eylem planının salt gerçekleştirilen özelleştirmelerin arka planı gözler önüne süren bir eylem anlayışıyla yetinemez. Aynı zamanda alternatif iktisadi politikaların hazırlayıcısı olmak durumdadır. Bu çerçevede II. kısımda genel hatlarına değinilen çalışma gruplarını oluşturmayı 5 Temmuz Forumu öncelikli bir görev olarak benimsemelidir.

n. Özelleştirme Karşıtı Platformun Ortak Çalışma Programının Genel Çizgileri

Platform sekreteryası; 5 Temmuz 1997de yapılacak forumda geliştirilmek üzere Ortak Çalışma Programını bir uygulama takvimi ve mali portre eşliğinde geliştirmeyi önermektedir. Bu program sektörel düzeyde çalışma grupları oluşturmayı gündemine almalıdır. Bu çerçevede aşağıda genel çizgilerine değindiğimiz başlıkların geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Sekreteryaya bu güne değin yakın ve ilgili çevreye yönelik, panel ve benzeri toplantıların politika geliştirmeye yönelik katkısının sınırlı olduğunu tespit ederek, durum tespiti ve genel eleştirel çerçeve çıkarmaktan öteye geçmenin gelinen noktada yaşamsal önemini altını çizmektedir.

Etkin Bir Sekreteryaya, Geniş İletişim Ağı:

Platform çalışmalarnın koordinasyonunu sağlamak, ortak gündem ve stratejik öncelikler belirlemek, kurumsal düzeyde üretilen doküman ve bilgilerin işlenerek kullanıma dönük hale getirilmesini sağlamak, güncel gelişmeler karşısında platformun görüşlerini kamuoyuna ulaştırmak.

Bunun için çeşitli eylem biçimleri ve modeller geliştirmek sekreteryanın öncelikli görevi olmalıdır. Sekreteryaya bünyesinde bir arşiv ve dokümantasyon altyapısı oluşturulmalıdır.

a. Hükümetlere Yönelik Uyanlar

Platform hükümetlerin emek yanlısı politikaları benimsemesi doğrultusunda gerekli uyarı ve eleştirileri etkin biçimde yerine getirmek ve ilgili bütün kesimlerin beklenti ve taleplerini bütün demokratik kanalları kullanarak gündeme getirmelidir.

b. Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri

Milletvekillerinin çalışma performansı ve duyarlılık alanları konusunda yerleşik tablo iç açıcı olmamakla birlikte platform özelleştirme uygulamalarının yol açtığı şaibeli ilişkiler ağının sorgulanması ve bu güne değin yapıla gelen özelleştirme uygulamalarının meclis araştırması sürecine tabi tutulması doğrultusunda harekete geçirilmelidir. Meclisin bilgi, belge yönünden desteklenmesi küçümsemeyecek bir etki yaratacaktır. Böylelikle platform milletvekillerinin kamu aleyhine etkisiz kılınmasına karşı duyarlılığa davet eden bir

işlev yüklenecektir. Özelleştirme etrafında ülke kaynaklarının yağmalanmasına rıza gösterenlerin, emek karşıtı politikaların gerçek savunucularının teşhir edilmesini olanaklı kılacaktır.

c. Medya

Sekreteryaya özelleştirme konusunda medyada tam bir kara cehaletin hakim olduğunu, medya tekellerinin aynı zamanda özelleştirmeden pay isteyen sermaye grupları olduğunu gözardı etmeksizin egemen habercilik anlayışını aşılması doğrultusunda medya çalışanlarını bilgilendirmeye yönelik çalışmalarını program çerçevesinde geliştirmeyi gündemine almalıdır. Medya çalışanları çoğunlukla emek yanlısı politikalara duyarlı emekçilerden oluşmaktadır. Ülkemizin geleceğine sahip çıkmak doğrultusunda medya çalışanlarının önünde de tarihsel bir sorumluluk olarak gerçeği gündeme getirmek yer almaktadır.

Sekreteryaya yerel medyanın olanaklarının geliştirilmesinin, egemen haber tekelinin aşılmasının öneminin farkındadır. Bu çerçevede yürütülmekte olan Bağımsız İletişim Ağı Projesinin önemli bir işlevi olacağını öngörerek yerel tv, radyo ve gazetelerin kamuoyunun bilgilendirilmesi doğrultusunda önemli bir işlevi olacağını tespit etmektedir. Özelleştirme Politikalarının gerçek içeriğini teşhir eden belgesel yapımların geliştirilmesi, radyo programlarının hazırlanması yerel ölçekte yapılan özelleştirme girişimlerinin arkaplanının sorgulanması haberci ile platform arasında çok yönlü ilişkiyi gündeme getirecektir.

d. Demokratik Kitle Örgütleri

Platform içinde yer alan Halkevleri, Tüketici Derneklerinin kamuoyunu bilgilendirme doğrultusunda üstlenecekleri geniş bir gündem bulunmaktadır. Forumun tartışma konularından birisi platform dışında yer alan demokratik kitle örgütlerinin platformun temel öncelikleri doğrultusunda katılımını artırmak olacaktır.

e. Siyasi Partiler

Platformun ortak programı açısından siyasi partiler önemli bir yeri vardır. Birincisi plat-

form herhangi bir siyasi partinin güdümünde değil temel öncelikleri doğrultusunda bütün siyasi partilerin ekonomik ve sosyal politikalarının amansız bir eleştirisini yapma zorundadır. Özellikle mecliste yer alan partilerin programlarını ve izledikleri politikaları platformun öncelikleri çerçevesinde değerlendirmek durumundadır.

f. Üniversiteler

Platform sekreteryası, üniversitelerin ve araştırmacıların bu alanda gerçekleştirdiği çalışmaları yakından izleyecektir. Bu konuda platforma katılıda bulunan bilim insanlarını sektörel ve genel düzeyde katkılarının önünü açan tanımlı projeler geliştireceği gibi aynı zamanda çalışmaya grupları içinde ve sendika eğitim programlarının geliştirilmesi içinde etkin yer almalarını gözetmeyi gerekli görmektedir.

g. Eğitim Destek Programları

Sendikalar, meslek örgütleri, siyasal partiler ve diğer platform katılımcısı kuruluşlar bütün gününe değin üyelerine yönelik etkin ve sürekli bilgilendirme çalışmasını gerçekleştirmek doğrultusunda özlenen performansı ne yazık ki gösteremediler. Gündemi, ana temaları ve temel tezleri tanımlı bir eğitim programını bu platform çerçevesinde geliştirmek geldi mi? noktada güçlükleri olsa da yadsınamaz bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

EMO, Enerji Bakanlığı'na yine mahkemeye verdi

ANKARA (DÜNYA) Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin (TMMOB) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, TEDAŞ'a bağlı dağıtım müesseselerinin işletme hakkının 30 yıllığına, Çatalağzı A Termik Santrali'nin işletme hakkının ise 20 yıllığına devredilmesi için açtığı ihaleler yüzünden, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından mahkemeye verildi. 25 görev bölgesindeki kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmış ya da yapılacak üretim ve dağıtım tesislerinin işletme hakkının görevli şirketlere verilmesine Bakanlar Kurulu'nun karar vereceğini ve bunun Halkın İhtiyaçları

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), TEDAŞ'a bağlı dağıtım müessesesi ve Çatalağzı A Termik Santrali'nin işletme hakkının devri için açılan ihaleler yüzünden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na mahkemeye verdi.

dava gerekçesi olarak "yetki gaspını" gösterdi.

Elektrik Mühendisleri Odası, işletme hakkı devredilecek bölgelerin önceden belirlenmesi gerektiği halinde belirlenmediğini, buna karşılık bazı bölgelerde görevli şirketlerin olmasına rağmen işletme hakkının ikinci kez devredilmek istendiğini belirtti. Mahkemeye sunulan dava dilekçesinde; 4. bölgede Aydem, 6. bölgede Gökdere, 7. bölgede Tektar, 11. böl-

Dilekçede, kamu hizmetine ilişkin olması, idari ayrıcalık ve üstünUV lanması gerekçesiyle lağzı A Termik Santrali'nin ve TEDAŞ'a dağıtım müessesesi sözleşmelerinin imtiyazı teorisinde olması gerektiği ve Danıştay önderliğinden geçirilmesini zorunlu şartı olduğu vılandı. Sözleşmenin kamu yönetiminin karımayaya çalışıldığına dair izlenim bırakıldığını t-

Kamu Girişimciliği Sempozyumuna Doğru (6-7-8 Ekim 1997)

TMMOB tarafından düzenlenen Dünyada ve Türkiye'de Kamu Girişimciliğinin Geçmiş Bugünü Ve Geleceği Uluslararası Sempozyumu çalışmaları Elektrik Mühendisleri Odası tarafından sürdürülüyor.

6-7-8 Ekim 1997 tarihlerinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Konferans Merkezinde yapılacak olan sempozyumun hazırlık çalışmalarını EMO İstanbul Şubesi gerçekleştiriyor.

EMO İstanbul Şubesi sempozyum çalışmalarına Eylül- 1996'da başladı. Bir çok sendika, meslek odası, dernek ve vb. toplumsal kuruluş temsilcileri ve akademisyenlerin katıldığı 3. Danışma Kurulu toplantısı yapıldı. Yürütme ve Bilim Kurulları oluşturuldu. Belirlenen takvime göre bildiri önerileri özet olarak 31 Mayıs sonuna kadar sekreteryaya gönderildi.

Yurt içinden 80, yurt dışından 15 olmak üzere toplam 95 bildiri önerisi geldi. Bunlardan 44 adedi Sempozyum oturumlarında sunulmak üzere programa alındı.

Sempozyum; Temel Kavramlar, Uluslararası Bağlam, Türkiye Örneği başlıklı oturumların yanısıra. Sağlık ve Sosyal Güvenlik, Eğitimde Özelleştirme ve Sektörler Oturumları'ndan oluşmakta. Nasıl Bir Gelecek başlıklı oturum ise geleceğe yönelik tabloyu belirginleştirmeyi oturumun konusu olarak ele almaktadır.

Temel Kavramlar Oturumunda; Devlet Kavramı (Prof.Dr.C.Eroğul), Kapitalist Özel Mülkiyetin Karşısında Kamusal Mülkiyetin Temelleri (M.Çulhaoğlu), Devlet Korkusu ve Devlet Fetişizmi: Toplumsal Mülkiyete Giden Yolda Devlet Mülkiyeti (S.Savran), Kamu Malları (Prof.Dr.Y.Uler), Kalkınmacı Devlet (Prof.Dr.Y.Kepenek), başlıklı bildirimler özellikle

son 10 yıllık zaman diliminde belirgin olarak yaşanan kavramsal deformasyonun yol açtığı kargaşaya iktisadi ve sosyal boyutu ile bir berraklık kazandırma çabasını yansıtacak bir çeşitliliğe sahip.

Sempozyumun sektörler oturumunda; Elektrik Enerjisi Sektöründe Kamu Mülkiyetinin Önemi (TMMOB-EMO), Özelleştirme Politikalarının Sonuçları: Türk Telekom Örneği (F.Başaran-Ö.Özdemir), Türkiye Tarımında Özelleştirmenin Sosyal Boyutları ve Sorunlar (Dr. B.Gülçubuk), Tütün ve Sigarada Kamu Girişimciliği (Prof.Dr. G.Ergin), Orman İşletmeciliğinde Devlet Girişimciliği (Y.Çağlar), Cumhuriyetten Günümüze Metalürji Sanayii (Metalürji Müh.Odası), Petrokimya Endüstrisi (A.Eğilmez Kimya Müh. Od. TMMOB Y.K.Ü.), Madencilik (M.Y.Barkut-TMMOB), Dünyada Bugünü ve Yarınıyla Bir Kamu Girişimciliği Olarak Toplu Taşıma Hizmetleri (S.Karaduman, Ö.Özkan), Tersanelerin Kamu Girişimciliği İçindeki Yeri (T.Tabakoğlu), başlıklı bildirimler yer alıyor.

Türkiye örneği başlıklı oturumda; Türkiye'de Kamu Girişimciliği (Prof.Dr. İ.Önder), Kamu İşletmeleri ve Sendikacılık (B.Yıldırım-Petrol-İş Gn.Bşk.), Kamu Girişiminin Teknoloji Transferindeki Rolü: Türkiye Örneği (Dr.M.Ş.Öcal-N.Özkan Belet), Çalışanların ve Toplumun Siyasi ve Toplumsal Hakları Açısından Kamu Girişimciliği Kamu Girişimleri Olarak Belediye İşletmeleri (DİSK-AR/Genel-İş), Bölgesel Dengesizlikler ve Kamu Girişimciliği (Dr. A. Göktürk), Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Kooperatifçilik (Y.E.Şahin) başlıklı bildirimlerde Türkiye Örneği kamu girişimciliği açısından ele alınıyor.

Sağlık ve Sosyal Güvenlik Oturumunda; Kamu Hizmetlerinin Metalaşması, Metalaştırılması (Prof.Dr.T.Ann), Türkiye'de özel ve Kamu Sağlık Sektörü (Dr.A.Soyer, Dr. İlker Belek), Sağlıkta Özelleştirme Sonuçları (Prof.Dr.G.Aksakoğlu), Etkinlik ve Verimlilik Açısından Kamusal ve Özel Sağlık Hizmetleri (Do.Dr. İ.Gökçay vd.), Bir Kavram Olarak Sağlık ve Finansmanı (SES, TTB, İTO) bildirimleri ile

sağlık ve sosyal güvenlik alanında ülkemizde yaşanmakta olan sürecin bir fotoğrafı çıkarılmaya çalışılıyor.

Eğitimde Özelleştirme Oturumunda; Eğitimin Ekonomi Politikası (Dr.F.Ercan), Kamusal Bir Görev Olarak Eğitim (N.Altunya), Temel Eğitim ve İlk Öğretimde Özelleştirme (E.İner), Orta Öğretimde Özelleştirme (Doç.Dr.F.Gök), Yüksek Öğretimde Özelleştirme (E.Abalı), Özel Dersaneler (N. Dinler) başlıklı bildiriler Türkiye'de eğitimin yapısı ve güncel sorunları açısından yeni açılımlara olan gereksinimi vurguluyor.

Uluslararası Bağlam Oturumunda; Sosyalist Ekonomilerin Küresel Kazanımları (A.B.Kafaoğlu), SSCB'de Kamu İşletmeciliği Deneyi: Demokratik Kamu Mülkiyeti Açısından Bazı Dersler (E.Yıldızoğlu), Privatization Of Public Companies And Public Services As A Subject Of Trade Union Policies in Germany (Prof.Dr.Bodozeuner), Küreselleşme Söylem ve Politikalarında Özelleştirmeye Verilen İşlev, İdeolojik, Ekonomik ve Mali Boyutlar (Prof.Dr.S.Sönmez), Privatization As A New

Paradigm Preliminary Lessons From The Arab Countries (A.M.Jiyad), Doğu Asya İlkelerinde Ekonomik Düzen ve Küreselleşme (Y.Sertel)

Nasıl Bir Gelecek Oturumunda; Kamu Girişimciliğinin insanlığın geleceğindeki Yeri (Dr.T.Ongen), Kamu Girişimciliği Açısından Kentler ve Kent Yönetimi (Y.Gürsel), KİT Yönetiminin İktisat Politikaları Açısından Bir Değerlendirmesi (Ç.Doğan-ı.Kalaycı), Refah Devletinin Bazı Üretim Alanlarını Metasızlaştırması ve Özelleştirme (H.Kozanoğlu), For a Social Economy And The Creation Of A Third Sector As A Way Out Of Poverty And Unemployment (K.Birkhölzer), Nasıl Bir Kamu Yönetimi (B.A.Güler), başlıklı bildiriler ise sempozyumun birincil hedefi olan emek yanlısı iktisadi sosyal haklar konseptini gelecek tasavvuru açısından gündeme getirmeye yönelik politikaların nasıl belirgin bir çerçeveye oturtulacağını tespit etmeye yöneliyor.

Telefonla Birleştirilmiş Modem

Dünyanın ilk birleşik telefon-modemi, Fransız multimedya üreticisi 3x ve Avrupa yazılım geliştiricisi BVVP Software ile birlikte France Telecom tarafından piyasaya sürüldü. Djinn Club 200'e ve Windows tabanlı bir PC'ye sahip bir kullanıcı telefona, faks ve Internet'e bağlanabilir.

Modem 33.6 kbit/s hızında çalışmakta ve Z-modem, Y-modem, X-modem ve Kermit protokollerini desteklemektedir.

Ürün, üç farklı anons ve 16 dakikalık mesajı saklayabilen cevap telefonuna sahip. Ürün uzaktan kullanılabilir gibi, tek tuşa basarak numara çevrilebilir. Aranılan numara ve bekleyen mesaj sayısı göstergede sergilenir.

Bu fonksiyonlara PC üzerinden de ulaşılabilir. Tek bir fare tıklamasıyla bir adres defteri üzerinden telefon açılabilir.

Saklanan numaralar telefona aktarılabilir. Windows uygulamasında faks alınıp gönderilebilir. Sonraki bir zaman için iletim programlanabilir ve birden fazla alıcıya aynı anda faks gönderilebilir.

PC kapalı iken Djinn Club 200, 60 sayfa faks mesajını saklayabilir.

Ürün tek ya da iki hatla çalışır. Tek hatla çalıştığında gelen çağrının türüne göre telefona ya da faks yönlendirir, iki hat varsa birini telefon için, diğerini data ve faks için ayırır.

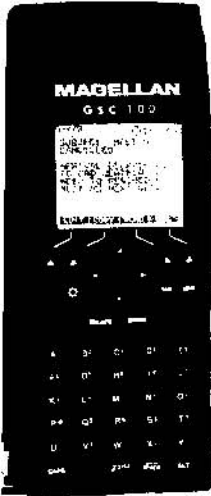
Şimdilik ürün yalnızca Fransa'da satılmaktadır. Fiyatı vergi (392\$) hariç 2,197 FF'dir. Ancak 3x ürünü bu baharda tüm Avrupa'da satmayı planlamaktadır.

Minyatür Uydu Telefonu

İngiliz firması Croydon, defter bilgisayar boyutlarında bir uydu telefonu olan GMP2000'i çıkardı. Bu ürün bir defter bilgisayardan daha hafif ve bir kağıt parçasından daha küçüktür. Magnezyum alaşımından yapılmış dayanıklı bir kılıfa ve güçlü, su geçirmez, terminalden 70 m. uzağa taşınabilen düzlemsel bir antene sahiptir. Ünitenin güç kaynağı yeniden doldurulabilir bir Nikel-Kadmiyum bataryadır. Bataryanın konuşma ömrü 2.5 saat, standby ömrü 48 saattir.

Inmarsat sistemi üzerinden çalışan bu sistem dijital formda hem ses hem de veri gönderebilir.

GMP2000 2700 sterlidir ve ilk 100 dakikalık konuşma ücretsizdir. Sonraki konuşmaların ücreti 3\$/dakikadır.

SWIFTSITE: TV'de videokonferans

Siemens videokonferans için portatif bir çözüm geliştirdi: Swiftsite for Hicom. Yaygın H. 320 video konferans standardını desteklemekte olan bu cihaz 46x20x13 boyutlarında ve 4.5 kg ağırlığındadır ve standart bir TV'ye kolayca bağlanabilir. Renkli video sinyali ve stereo ses için bir kablo TV'ye ve bir diğer kablo en yakın ISDN şebekesine bağlanmaktadır. Swiftsite metin, grafik ve tablo göndermek üzere bir PC'ye de bağlanabilir.

Daha fazla bilgi için faks çekebilir ya da Web sitesi ziyaret edilebilir:

Faks: (+49) 89-722-31631

www:http://www.siemens.de/pn/an

Yazıcılar

PM80 hareket halindeyken yazıyor

isveç, firması Systems Innovation, Poassia Messenger PM80, ilk mobil mesaj yazıcısını tanıttı:

Bu sessiz mesaj birimi, göstergede parça parça okunmaktansa tüm mesajınızı yazdırmanıza ve okumanıza izin verir. Daha sonra nerede olursanız olun cevabınızı elle yazabilir ve geri fakslayabilirsiniz.

Bu yazıcı aynı zamanda e-posta ve faks mesajlarının portatif alıcı ve vericisi gibi davranır.

Bir PC kartı kullanılarak PM80 başlıca GSM, PCS ve hücreli telefonlarla uyumludur; cihazın içindeki bir kızılötesi sensör mobil telefonlarla haberleşmeye izin verir. Aynı zamanda PM80 şirketin kendi world wide web yazılımını da içermektedir.

Ölçüleri 289mmx149mmx49mm ve ağırlığı 1.7 kg olan PM80 bir çantaya sığabilir. Yazıcının ömrü ortalama 80 alınmış ya da basılmış sayfadır ve fiyatı 1600\$'dir. Şirket yazıcı için kağıt sağlamaktadır.

Global Uydu İletişim Cihazı

"Magellan Systems" firması tarafından geliştirilen GSC 100 global uydu iletişim cihazı kullanıcılara uzaktaki noktalara e-posta alışverişini yapma olanağı sağlayan taşınabilir bir alıcı-vericidir. GSC 100 yazılı mesajlarını alıp verirken düşük yörünge uydularından oluşan Orbcomm şebekesini

kullanır, e-posta Standard bir dar-bandlı frekansında en yakın Orbcomm uydusuna gönderilir. Mesaj, yer-tabanlı bir enformasyon geçit istasyon tarafından alınır. Geçitten, e-posta mesajı istenen internet e-posta mesafesine yönlendirilir. Bir mesajı almak için, kullanıcı GSC 100 ünitesini aktive eder. GSC 100 ünitesi okunmayan mesajları toplamak üzere tepedeki bir uyduya sorgulama gönderir. GSC 100 de 10 tekst mesajı depolanabilir ve 150 e-posta adresi adres defterine kaydedilir. Alfanümerik klavye kullanılarak tekst oluşturulabilir, düzenleme yapılabilir, kopyalanabilir, silinebilir ve bir başkasına gönderilebilir. Bir mesaj durumu ekranı kullanıcıyı mesaj gelince uyarır. Aynı zamanda GSC 100 mesajların gönderildiği yerin hassas koordinatlarını gösterir. Ek olarak GSC 100 kullanıcılarına konumları stoklama ve kaydetme olanağı sağlayan bir GPS (Global Positioning System) alıcısı ve çizicisi içerir. Kullanıcı bunlarla konumunu saptayabileceği gibi herhangi bir e-posta adresine ya da bir diğer GSC 100 ünitesine konum bilgisini iletir. Bir NMEA arayüzüyle, GSC 100 diğer uyumlu elektronik cihazlarla da bağlantıya izin vermektedir.

TELEKOM DÜNYASINDAN HABERLER

...INTERNET TELEFON...

Intel firması, Internet üzerinden uzun mesafe telefon görüşmelerinin yapılabilmesi amacıyla bir program geliştirdi ve ücretsiz kullanıma sundu. Intel'in bu atağı, Microsoft ve Netscape'in telefon pazarına girmesiyle birlikte teknoloji dünyasında yeni bir çığır başlattı.

Yazılım, ilgiyle karşılandı, ve yaklaşık 120 firma tarafından kullanılmaya başlandı. Microsoft, aynı amaçla geliştirdiği kendi ürünü NetMeeting ile birlikte değerlendireceğini ilan etti.

Bu arada, MIT (Massachusetts Institute of Technology) ise Internet üzerinden telefon için ITP (Internet Telephony Interoperability Project) projesini başlattı. Burada oluşturulan bir araştırma grubu, teknik ve ekonomik yönlerden, konuyu incelemeye başladı. MIT, laboratuvarları, internet araştırmalarında liderliğini pekiştirme çabasında. Son olarak ise,

Internet protokolleri ve telefonu için www konsorsiyumu oluşturmuştu. Bu konu için ayrıntılı bilgi <http://rpcp.mit.edu/~itel/> adresinden alınabiliyor.

Intel'in geliştirdiği donatı, Internet üzerinden telefon bağlantısını, sorunsuz olarak sağlıyor. Bu konucü şimdye kadar yapılan uygulamalardaki problemler ortadan kalkıyor ve telefon sistemleri arasındaki uyumsuzluklar giderilmiş oluyor, Intel, geliştirdiği temin CCITT H.323 tavsiyesine uygun işletilecek duyurdu. H.323, Internet gibi paket anahtarlar şebekeler üzerinden ses ve görüntü uygulamaları düzenleyen bir kurallar bütünü olarak bundan son ismini sık duyacağımız bir standard. H.323'e uygun donanım; çağrı kontrolünü hatasız gerçekleştirme gerçek zamanlı bir protokol üzerinde veri paketleri düzenlemek, ses ve görüntü verilerinin sıkıştırılması özel bir kod düzenlemek gibi görevler üstlenmektedir.

Internet üzerinden telefon görüşmesi yapm için, karşılıklı PC'ler arasında telefon bağlantısı vars ayrıca ses kartı, hoparlör, mikrofon ve gerekli yazılım gerekmektedir. Internet aboneleri genellikle sen sağlayıcıya dial-up modemlerle bağlandıklarında mevcut telefon hattı ve Internet yazılımları h durumda hazır olmaktadır. (PPP bağlantısı için I tarayıcı veya herhangi bir modem haberleşme programı bilindiği gibi yeterli olmaktadır) Intel ürünü ok yazılım, FTP (file transfer protocol) yardımıyla ve Intel'in web sitesinden ücretsiz (freeware) olarak ç kilebilir. (<http://www.intel.com>)

Network World Yayın Hayatında

Network ve iletişim teknolojileri kullanımının dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yaygınlaşması birlikte söz konusu teknolojilere yönelik yayınlar sayısında da artış görüldü. İngilizce deyimile "ne working" olarak adlandırılan ağ ve iletişim teknolojileri kullanıcılarının karşılaştıkları sorunlara ve gerek: nımlere yanıt vermek amacıyla çıkarılan yayınları başlıca özelliği kullanıcı merkezli dergiler olmala Temmuz ayında 10. sayısı yayınlanan Network World de bu özelliklere sahip aylık dergilerden bir tanesi.

ABD kökenli International Data Group (IDG) firması tarafından çıkarılan Network World, network tasarım veya geliştirmesinden sorumlu kişiler ya d idaresini üstlenen tüm bilgi sistemleri yöneticileri ile ürün ve hizmetleri satıcısı firmalardan oluşan pazar segmentine seslenmeyi hedefliyor. IDG firması, ABC Kanada, Rusya, Çin, İtalya, İspanya'nın d aralarında bulunduğu 14 ülkede aynı ad ile benzer dergiler çıkarıyor.

Network World, LAN, WAN, Internetworking, network computing, telekomünikasyon, Internet/intranet, client/server bilgi işlem konularında haberler, makale, inceleme ve testleri içeriyor.

Dergiye erişmek için abone olunması gerekiyor. İlgilenenler, 0212-264 07 70 ve 0212-283 53 76 numaralı telefonlar aracılığıyla Çiğdem Palas'tan bilgi alabiliyorlar.

TMMOB'A YUNANİSTAN DESTEĞİ

Geçen ay içerisinde Yunanistan Teknik Odası'nın davetlisi olarak Atina'ya giden TMMOB Genel başkanı Yavuz Önen ve beraberindekiler yaptıkları ikili görüşmeler sonucu Yunanistan'dan Türkiye'nin FEANI (Avrupa Ulusal Mühendislik Birlikleri Federasyonu) üyeliği için destek sözünü aldılar.

Konuya ilişkin olarak görüştüğümüz Elektrik Mühendisleri Odası Başkan Yardımcısı Cengiz Göлтаş, Yunan Teknik Odası ile yapılan görüşmelerde FEANI üyeliği ile birlikte bazı ortak çalışmalar konusunda da kararlar aldıklarını söyledi.

Göлтаş, "Özellikle bu ziyarette TMMOB ile Yunan Teknik Odası arasında ilişkilerin güçlendirilmesi, geliştirilmesi ve ortak çalışmalar yapılması konusunda görüş birliğine varıldı. FEANI yetkilileri daha önce Türkiye'nin üyeliği konusunda İstanbul ve Ankara'da görüşmeler yapmışlardı. Yetkililer, genel olarak Türkiye'deki mühendis örgütülüğünü tanımaya çalıştılar. Kendi ülkeleri ile benzerliklerini araştırdılar. Bunun adımı Yunanistan'da yapılan bu toplantı oldu. Burada Türkiye'nin FEANI'ye üyeliği görüşüldü ve Yunan Teknik Odası Türkiye'ye destek olacaklarını

bildirdi" diye konuştu.

Göлтаş, Atina'daki görüşmelerde TMMOB ve Yunan Teknik Odası ile enerji ve çevre konusunda da çalışma grupları oluşturulması konusunda görüş birliğine varıldığını kaydetti. Türkiye'deki enerji sistemleri, yönetimi, kaynak durumu, enterkonnekte sistemi, ulusal şebekenin genel yapısı ve enerji sektöründeki özelleştirme uygulamaları ile nükleer santraller konusunda Yunan Teknik Odası'na bilgi verdiklerini belirten Göлтаş, şöyle konuştu: "Yunanistan'da Ekim 97'de bir enerji sempozyumu düzenlenecek. Bu sempozyuma Türkiye'de davet edildi. Yine TMMOB'un Ekim ayında İstanbul'da düzenleyeceği Kamu Girişimciliği Sempozyumu'nda Yunan Teknik Odası davet edildi. Türkiye ve Yunanistan'daki çevre sorunları ve denizin kirliliği ile ilgili sorunların tartışılacağı komisyonların oluşturulması konusunda ortak karar alındı. Tüm bu görüşmeler sonucunda Türkiye'nin FEANI'ye katılması konusundaki önü açılmış oldu.

Önümüzdeki günlerde FEANI'den bir heyet Türkiye'ye gelerek üniversiteleri gezecekler."

81

Düzeltilme

Dergimizin 401 numaralı Nükleer Enerji Özel Sayısı'nda yer alan, Melda Keskin'e ait Türkiye'de Enerji Tasarrufu Santrallerin Ne Zaman Yapılacak? Kömür, Petrol, Nükleer... Nereye Kadar? adlı yazıda, elde olmayan teknik nedenlerle yanlışlıklar ve eksiklikler olmuştur. Düzeltilme gerektiren bölümler şöyledir:

(Sayfa 49)

* Başlangıçta uzun bir süre radyoaktif atıklarını gezegenin yaşam kaynağı olan okyanuslara atan, bu da yasaklandıktan sonra, gizlemeyi başaramadığı kaza ve sızıntıları nedeniyle satışları büyük düşüş gösteren ve almak zorunda bırakıldığı sayısız teknik önlem nedeniyle teknolojisi gitkiçe pahalılaştıran... 50 yaşında bir endüstri.

(Sayfa 50)

* Tablo H'de Küresel Fosil Yakıt Kullanımı Eşikleri grafiğinin düşey kolu, milyar ton karbon olacaktır ve 500, 1000, 1500, ... 4500'e kadar artan dokuz rakamdan oluşacaktır. Kaynak: İklim Değişikliği (Greenpeace)'tir.

(Sayfa 51)

* Bu sayfadaki ilk cümlelerin doğrusu (*) fazla sözcükler çıkarıldıktan sonra şöyledir: Bilginin özgür dolaşımıyla yurtaşların tepeden inme kararları izin vermeyecek biçimde hak ve sorumluluklarına sahip çıkması, mega projeci anlayıştan uzaklaşarak, bölgesel olanaklara uygun, (*) küçük ölçekli, temiz enerji projelerinin yaşama geçirilmesi ise tek gerçekçi çözümdür.

* BKP (Bütünleşik Kaynak Planlama), benzer yararları diğer ülkeler ve Türkiye için de sağlayabilir, çünkü GENEL İLKELELERİ, HEM ENDÜSTRİLEŞMİŞ ÜLKELERE HEM DE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERE UYGULANABİLECEK ÖZELLİKTEDİR. Yeter ki her ülkenin elektrik endüstrisinin gereksinimine yanıt verecek yönetmelikler ve BKP politikaları oluşturulsun. BKP üç ana ilkeye dayanır:

* Talep Yönünden Yönetim (Demand Side Management/DSM) olarak adlandırılan ve tüketicilerin enerji verimliliğini arttırmaya yönelik elektrik kurumu programları, BKP'nin en yenilikçi yanısıdır. T.Y. elektrik üretim maliyetinden daha ucuz bir maliyetle elektrik tasarrufu yapmak için kullanılabilir.

(Sayfa 52)

* Tablo V'deki pasta grafiğinin, %58.98'lik Nükleer bölümü, beyaz değil, gri renkle gösterilecektir. Altındaki siyah kutu, Enerji Tasarrufu değil Fosil Yakıtlar; altındaki kutu (Nükleer) ise beyaz değil, gri olacaktır. Kaynak: Enerji Araştırma-Geliştirme: Yanlış Önceliklerin öyküsü (Greenpeace, Nisan 1992)

(Sayfa 53)

* Bugün "İlle de termik ve nükleer santraller" demekten başka birşey yapamayan yetkililere bu savurganlığın hesabı sorulmak zorunda. Türkiye'nin dış borcu hızla arttığı halde, (nükleer endüstrinin sağlayacağı kredilerle) milyarlarca dolarlık reaktör ihaleleri kovalamaktan kendilerini alamayanlar ve bilim maskesi altında onlara "danışmanlık" yapanlar, "delik kovayla su taşır gibi" elektrik üretilmeyeceğini mutlaka biliyorlar.